

Justitsministeren (Zahle): Da der nu er faldet Udtalelser fra alle Rigsdagens Partier, skal jeg tillade mig at gøre nogle Bemærkninger paa den Foranledning, som derved er givet mig.

Forordning af 5. Marts 1734, som foreskrev, at et Ægteskab under visse Omstændigheder kunde fremtvinges, havde jeg troet, at alle Jurister i Danmark og for øvrigt hele Danmarks Befolkning var enige om var forældet og ikke paa nogen Maade svarede til den etiske Opfattelse af Ægteskabets Væsen, som nu maa siges ikke alene at være den almindelige, men den absolut overvejende og raadende her i Landet. Men selv efter denne Forordning var det ingenlunde saaledes, at enhver Kvinde, der var blevet besvangret af sin forlovede, kunde fremtvinge et Ægteskab. Nej, denne Forordning foreskriver, at „dersom nogen uberygtet Dannemands Datter eller Mø lader sig uden foregaaende Trolovelse eller Ja-Ord beligge, da tage hun Skade for Hjemgæld, og skal hun ei kunne vinde Ægteskab med den, som hende har besvangret, medmindre han har lovet hende Ægteskab, førend han med hende fik sin Villie, da skal han være pligtig hende at ægte.“ Altsaa, der skal være foregaaende Trolovelse eller Jaord, og der skal være lovet Ægteskab, forinden vedkommende faar sin Villie med Pigen, og hun skal være en uberygtet Dannemands Datter og Mø. Dernæst foreskrives det, at det kan ikke nytte, at en uberygtet Kvindes-Person uden videre sigter en Mand for at være Fader til hendes Barn og derfor pligtig at ægte hende, og det skal ikke blot være saaledes, at han har været forlovet med hende, nej, der staaer udtrykkelig, at „Kjærligheds-Breve eller løse Ord og Løfter, skulle ei forbinde nogen til Ægteskab, men Ægteskabs-Løfte, naar det i ovenbemeldte Tilfælde, at Besvangrelse uden foregaaende Trolovelse, eller Ja-Ord, er sket, skal bevises, regnes alene for at være, naar en Mands-Person under sin Haand og Segl, med tvende bekjendte gode Mænds Underskrift til Vitterlighed, har forpligtet sig til at ægte en Kvindes-Person, eller og han i tvende eller flere bekjendte gode Mænds Overværelse mundtlig og tydelig har lovet Ægteskab, dog skal disse Vidner om saadan mundtlig Ægteskabs-Løfte lovligen føres inden Aar og Dag, thi efter den Tid maa Dommeren dennem ikke engang modtage.“ Manden skal desuden være fulde 25 Aar, og Kvinden maa ikke være Enke, thi Enke, hedder det, værges saavel sin Ære som sit Gods. Og saa indeholder denne Forordning desuden

en Bestemmelse om, at hvis vedkommende Kvinde er i dens Tjeneste, som besvangrer hende, eller hun er besvangret af sin Husbonds Søn eller Slægt eller Svoger, da skal hun ikke kunne fremtvinge Ægteskab, men, hedder det derom, — efter min Mening meget uretfærdigt — hun „bør derfor straffes, som for aabenbare Utroskab“. Her var altsaa forskellige Betingelser opstillet, for at en besvangret Kvinde skulde kunne fremtvinge Ægteskab, og det er vist ogsaa i den meget lange Tid, der er forløbet, siden denne Forordning blev givet, kun ganske overordentlig sjældent, at et Ægteskab er blevet fremtvunget. Jeg kan være enig med det ærede Medlem fra Stege (Jessen) og de Talere, som har sagt det samme, i, at det er i Strid med Ægteskabets Natur og Væsen, at det skulde være fremtvingeligt. Derimod kan man naturligvis meget vel indrømme den Kvinde, som er blevet besvangret af sin forlovede, som derefter hæver Forlovelsen, visse Rettigheder, men man maa jo vel huske paa, at i samme Omfang, i hvilket man tillægger den udenfor Ægteskabet besvangrede Kvinde de samme Rettigheder som Ægtehustruen, i samme Omfang svækker man Ægteskabet, og her er derfor to berettigede Hensyn at afveje imod hinanden, og gælder det paa den ene Side om at beskytte og hjælpe en Kvinde, som er besvangret udenfor Ægteskab, gælder det paa den anden Side om at opretholde Respekten for Ægteskabet i et saadant Omfang, at den ikke forringes utilbørligt. Man kan naturligvis forhandle om noget saadant som at give Barnet Faderens Navn og lade der være Arveret mellem Faderen og Barnet. Man kan jo ogsaa drøfte en saadan Ting som, at denne Barnemoder skal have samme Rettigheder som en fraskilt Hustru. Det mener jeg meget vel, man kunde forhandle om, men jeg tror dog, at man selv overfor dette maa fastholde, at saa skal Faderskabet ogsaa være uomtvisteligt og ubestridt, thi hvis det ikke maa anses for fuldkommen sikkert, at den paagældende Mandsperson er Fader til sin tidligere forlovedes Barn, er der ikke nogen Grund til at give disse særlige Rettigheder. Man maa jo huske paa, at der paa dette Omraade er en Naturlov, som er uovervindelig, og som gør det umuligt at fremkalde en fuldstændig Ligestilling. Moderen er altid sikker, men man kan til en vis Grad sige, at det er aldrig sikkert, hvem der er Fader, i alt Fald er det meget ofte usikkert, hvem der er Fader, og det kan man ikke komme over hverken ad Lovgivningens eller nogen